

[Bijlage 2]

actieplan 2014

cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving

Antwerpen, 18 oktober 2013

Inhoud

0 Inleiding	3
SD 1 Kennisopbouw over het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving en kennisverspreiding	4
OD 1.1 In kaart brengen van het roerend erfgoed van het ontwerp van de omgeving.....	4
OD 1.2 In kaart brengen van het immaterieel cultureel erfgoed (ICE) van het ontwerp van de omgeving	5
OD 1.3 Kennis opbouwen en delen over het digitaal cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving	5
OD 1.4 Kennis opbouwen en delen over het behoud en beheer van het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving	6
OD 1.5 Bevorderen van de doorstroom van kennis tussen het cultureel-erfgoedveld van het ontwerp van de omgeving en het onderzoeksveld.....	7
SD 2 Organisatie en activering van de cultureel-erfgoedgemeenschap	7
OD 2.1 Platformfunctie	7
OD 2.2 Adviesraad organiseren	8
OD 2.3 Internationaal netwerk opbouwen en internationale expertise-uitwisseling.....	8
SD 3 Toekomstscenario uitwerken	9
OD 3.1 Acquisitieprofiel uitwerken	9
OD 3.2 Prospectie en overdrachten	10
OD 3.3 Samenwerking APA (Architectuurarchief Provincie Antwerpen)	10
OD 3.4 Depotproblematiek: zoektocht naar een duurzame oplossing	10
SD 4 Bewustzijn vergroten voor het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving.....	11
OD 4.1 Erfgoedvormers en erfgenamen bewust maken.....	11
OD 4.2 Niet in architectuur- of vormgevingserfgoed gespecialiseerde bewaarinstellingen bewustmaken van het belang van het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving	11
OD 4.3 Publieksprojecten uitwerken in functie van brede sensibilisering	12
OD 4.4 Website als duurzaam communicatiemiddel	14
SD 5 Geïntegreerde projecten	14
OD 5.1 Vormgevingserfgoed in Vlaanderen vanaf 1964.....	14
SD 6 Duurzaamheid en maatschappelijke en culturele diversiteit	16
OD 6.1 Maatschappelijke en culturele diversiteit	16
OD 6.2 Aandacht voor duurzaamheid	16
OD 6.3 Website (AnySurfer)	17

0 Inleiding

Het actieplan 2014 en de daaraan verbonden begroting is gemaakt tegen het licht van het beleidsplan 2012-2016 van het Centrum Vlaamse Architectuurarchieven en de beheersovereenkomst die met de minister van Cultuur werd opgesteld. Het beleidsplan en de beheersovereenkomst kennen het CVAa een belangrijke verantwoordelijkheid toe als expertisecentrum voor het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving. In het beleidsplan worden drie inhoudelijke klemtonen gelegd, waarvan de tweede - het cultureel erfgoed van vormgeving - in 2013 en 2014 centraal staat. Een overzicht van waar dit cultureel erfgoed zich bevindt, wat de grootste noden zijn en wie de betrokken partijen zijn, is de inzet van een prospectief onderzoek. Dit overzicht is een noodzakelijk instrument om een overdrachtenpolitiek te voeren en om toekomstscenario's uit te denken.

Daarnaast engageert het CVAa zich om samen met het VAI te werken aan een internationaal project rond vormgeving en (lokaal) vakmanschap, en de betekenis hiervan in een geglobaliseerde economie. Het VAI en CVAa willen een netwerk initiëren van culturele en universitaire partners die samen in het programma Creatief Europa van de Europese Commissie een aanvraag indienen.

Een tweede klemtoon ligt bij het behoud en beheer van digital born cultureel erfgoed, sinds enkele jaren een domein waarop het CVAa inzet en kennis opbouwde. Na voorgaande fases in dit onderzoek, met een experiment met een digitaal depot, een studie naar het archief- en documentbeheer bij architectenbureaus, een diepgaand onderzoek naar archiefformaten en migratietrajecten voor CAD-bestanden, wil het CVAa onderzoek doen naar de selectie en normalisering van een hybride architectuurarchief. Via een testcase waarbij een hybride archief wordt klaargemaakt voor duurzame opslag in een digitaal depot, wil het CVAa meer generieke processen in kaart brengen. Net zoals bij de vorige fases wordt er intensief samengewerkt met zowel architectenbureaus, specialisten digitaal archiefbeheer als archiefinstellingen. In de laatste fase van het project wordt de kennis wordt verspreid naar zowel de architectenbureaus als de cultureel-erfgoedinstellingen.

Op het vlak van publiekswerking wil het CVAa samen met internationale en lokale spelers een onderzoek initiëren naar de betekenis van ambacht en vormgeving voor hedendaagse bouwpraktijken, maar ook wat de sociale en emancipatorische betekenissen hiervan zijn. Het CVAa wil daarbij de actualiteitswaarde van het cultureel erfgoed van vormgeving onderzoeken. De resultaten hiervan zullen in 2015 bijdragen tot een breed publieksproject.

Op strategisch vlak is de samenwerking tussen VAI, CVAa en het Architectuurarchief van de Provincie Antwerpen in het Architectuurnetwerk Antwerpen van belang. Daarnaast is er een toenadering tot de Stad Antwerpen met het oog op het oplossen van het maquetteprobleem waarmee het CVAa (en VAI) wordt geconfronteerd.

dr. Sofie De Caigny
Coördinator CVAa

SD 1 Kennisopbouw over het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving en kennisverspreiding

Inzet personeel: Sofie De Caigny 0,35 VTE, Ellen Van Impe 0,5 VTE, Wim Lowet 0,65 VTE, Eva Van Regenmortel 0,3 VTE

Inzet werkingsmiddelen: 27.000 € (A.14.COLL, A.14.DIGI, A.14.DOCU, A.14.PROS, A.14.ICE)

OD 1.1 In kaart brengen van het roerend erfgoed van het ontwerp van de omgeving

Actie 1.1.1: Prospectie en registratie cultureel erfgoed

In 2014 ligt de nadruk op het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving bij het vormgevingserfgoed. De urgentie en noodzaak hiervan werd onderzocht in functie van het beleidsplan van het CVAa. Het project is afgebakend in tijd (1945 tot heden), geografisch (Vlaanderen en Brussel) en naar discipline (interieur en gebruiksvoorwerpen). Er werd een stuurgroep in het leven geroepen die in 2012 bijeen kwam. De stuurgroep onderschrijft het belang van volgende 6 beoogde resultaten, namelijk:

1. inhaalbeweging van de registratie van vormgevingserfgoed in de onderzoeksdatabank ODIS
beleidsaanbevelingen
2. bewustzijn vergroten erfgoedvormers en culturele erfgoedorganisaties
3. expertise opbouwen en doorgeven over de zorg voor het erfgoed
4. actualisatie om de betekenis van cultureel erfgoed voor vormgevingssector te tonen
5. archievgids in de reeks Focus Architectuurarchieven (na 2014)

Er wordt met een dubbele methodiek gewerkt, namelijk: 1) d.m.v. een basisinventaris van het administratief archief van Design Vlaanderen komen tot een globaal overzicht van de betrokken actoren én 2) d.m.v. een *tour d'horizon* langs bewaarinstellingen komen tot een overzicht van reeds bewaarde archieven. Voor de beleidsaanbevelingen wordt er aan de hand van 10 casestudies gewerkt aan diepteonderzoek van de archieven en collecties.

Resultaatsindicatoren:

- overzicht van belangrijkste actoren van naoorlogse vormgeving met prioriteitenlijst m.b.t. prospectie van cultureel erfgoed
- archiefoverdrachten
- voorlopig overzicht cultureel erfgoed van naoorlogse vormgeving en de bewaarplaatsen (finaal rapport verschijnt in 2014)
- beleidsaanbevelingen
- inhaalbeweging registratie in Odis
- communicatie in de nieuwsbrief van het VAI en via website CVAa
- publieksmoment om resultaten bekend te maken in samenwerking met Design Vlaanderen

Actie 1.1.2: Archief Design Vlaanderen

In 2012 werden de fundamenten gelegd voor een intensieve samenwerking met Design Vlaanderen over vormgevingserfgoed. Het archief van Design Vlaanderen betekent een cruciale toegang om het vormgevingserfgoed in kaart te brengen. Op basis van archief over deelnames aan beurzen en thematische tentoonstellingen of op basis van subsidieaanvragen kunnen lijsten worden opgemaakt van ontwerpers / archiefvormers. Voor het archief van Design Vlaanderen wordt een archiefschema

opgesteld, dat het archief op een eerste niveau ontsluit, en worden aanbevelingen voor de materiële zorg geformuleerd.

Resultaatsindicatoren:

- plaatsingslijst archief 1960 - 2011
- archiefschema
- lijsten van betrokken archiefvormers (op basis van thematische tentoonstellingen, Lente- en Herfstselecties,...) en op basis daarvan fiches aanmaken in ODIS
- begeleiding overdracht van het archief naar Coördinerende Archiefdienst Vlaanderen
- enquête bij winnaars Henry Van de Velde Awards 1994-2012 om informatie te bekomen over hun archief (omvang, soort inhoud, fysieke staat, digitaal archief, toekomstplannen,...)

Actie 1.1.3: Odis

Odis is het centrale registratie-instrument dat het CVAa systematisch gebruikt. In 2013 realiseerde het CVAa een sectorspecifieke toegang op Odis die via www.cvaa.be toegankelijk is. Uiteraard worden alle gegevens over vormgevingserfgoed hier ook in opgenomen.

Resultaatsindicatoren:

- registratie van belangrijke actoren en hun erfgoed in het kader van het geïntegreerde project rond vormgeving (zie 5.1.)
- registratie van actoren die impact hadden op het ontwerp van de omgeving, evenals hun erfgoed in samenwerking met onderzoeksgroepen van de universiteiten
- registratie gegevens van partners die nog niet instapten in het project
- onderhoud sectorspecifieke toegang tot Odis

OD 1.2 In kaart brengen van het immaterieel cultureel erfgoed (ICE) van het ontwerp van de omgeving

Actie 1.2.1: Immaterieel cultureel erfgoed van vormgeving

Gekoppeld aan het onderzoek naar het cultureel erfgoed van vormgeving, worden testcases van registratie en borgen van immaterieel cultureel erfgoed van vormgeving opgezet. Met name binnen het domein van ambachten en technieken is dit relevant. Er zal worden samengewerkt met partners in het domein van het industrieel erfgoed (Etwie) en het agrarisch erfgoed (CAG) en in de belendende sectoren van onroerend erfgoed die hier reeds kennis over opbouwden, evenals met tapis plein VZW dat hierover op Vlaams niveau een coördinerende rol opneemt. Niet alleen de inhoudelijke dimensie staat centraal, ook de registratie en ontsluiting van dit ICE vormen belangrijke te onderzoeken aspecten van de testcase. Het CVAa zal trachten de testcase in te bedden in de ontwikkelingen op Vlaams niveau m.b.t. ICE (centrale databank). Concreet gaat het om het ICE dat zowel bij ontwerpers (als bijvoorbeeld Piet Stockmans, Tjok Dessauvage, Bataille & Ibens, Axel Enthoven, André Verroken, Marc Van Hoe,...) als bij belangrijke intermediaire figuren te vinden is (bijvoorbeeld Lieven Daenens, Monique Bucquoye, Johan Valcke).

Resultaatsindicatoren:

- cases van ICE van vormgeving geregistreerd
- inbedding in de databank op Vlaams niveau via www.immaterieelerfgoed.be
- communicatie in de nieuwsbrief van het VAI en via website CVAa

OD 1.3 Kennis opbouwen en delen over het digitaal cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving

Actie 1.3.1: klaarmaken van het hybride archief voor ingest in een digitaal depot

Na het realiseren van een eerste test-case van een digitaal depot, *survey* naar gebruik van software en bestandsformaten bij architectenbureaus en een onderzoek naar de erfgoedzorg rond CAD-bestanden, heeft het CVAa voldoende kennis opgebouwd om een hybride architectuurarchief klaar te maken voor

ingest in een digitaal depot. Het zal vanuit dergelijke case-studies zijn dat de kennis en best practices rond *digital born* architectuurarchieven verder opgebouwd zullen worden. Dit project zal zich baseren op de resultaten van het SODA-project (Stappenplan Overdracht Digitaal Archief) en zal daarbij een zeer grote aandacht hebben voor het vraagstuk van de selectie in hybride architectuurarchieven. Dit moet leiden tot volgende resultaatsindicatoren:

- Concrete ervaring met het klaarmaken van een digitaal / hybride architectuurarchief.
- Een beslissingsmodel voor selectie in hybride architectuurarchieven, uitgaande van de ontwerpstrategie van de architect, zowel op reeksniveau als op het niveau van de essentiële eigenschappen van een digitaal document.
- Een (gepubliceerde) case-study voor het normaliseren van een hybride architectuurarchief ter opname in een digitaal depot.
- De opname van het hybride archief in een archiefinstelling.
- Intensieve samenwerking met bij voorkeur APA (Architectuurarchief Provincie Antwerpen).

Actie 1.3.2: deelname aan Vlaamse en internationale netwerken rond duurzaam digitaal erfgoedbeheer

Het CVAa is vertegenwoordigd in verschillende werkgroepen en overlegorganen om kennis over duurzaam digitaal erfgoedbeheer te genereren en te delen met verschillende erfgoedgemeenschappen. Het neemt hierin een actieve rol op.

Resultaatsindicatoren:

- vertegenwoordiging in het Platform Digitale Duurzaamheid
- deelname aan de werkgroep rond centrale toegangen binnen het traject Archieven 2020 (Faro)
- deelname aan de Werkgroep Automatisering van de VVBAD

OD 1.4 Kennis opbouwen en delen over het behoud en beheer van het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving

Actie 1.4.1: vormgevingsarchieven

Het onderzoek naar het cultureel erfgoed van vormgeving zal kennis opleveren over de huidige bewaaromstandigheden ervan en de soorten archiefmateriaal waaruit het is samengesteld. Deze kennis zal op zijn beurt richtinggevend zijn voor een (deel)onderzoek over het behoud en beheer van dit cultureel erfgoed. We werken hiervoor via een tiental cases van verschillende actoren binnen de vormgevingssector.

Resultaatsindicatoren:

- samenvattend rapport over inhoud en condities op het vlak van behoud en beheer van het cultureel erfgoed van private naoorlogse actoren actief in vormgeving
- dit rapport is richtinggevend voor verdere detailstudies rond urgenties op het vlak van dit erfgoed en wordt opgenomen in de beleidsaanbevelingen

Actie 1.4.2: CVAa bibliotheek

Het CVAa bouwt een naar omvang beperkte, maar naar inhoud zeer specifieke bibliotheek uit. Deze functioneert in de eerste plaats als werkbibliotheek voor het ontwikkelen van kennis en expertise bij de medewerkers, maar staat ook ter beschikking van derden die op zoek zijn naar informatie.

Resultaatsindicatoren:

- aankoop van publicaties die relevant zijn voor het erfgoed van het ontwerp van de omgeving
- abonnementen op periodieke publicaties die relevant zijn voor het erfgoed van het ontwerp van de omgeving

OD 1.5 Bevorderen van de doorstroom van kennis tussen het cultureel-erfgoedveld van het ontwerp van de omgeving en het onderzoeksveld

Zie Actie 2.1.4 Platform Onderwijs

SD 2 Organisatie en activering van de cultureel-erfgoedgemeenschap

Inzet personeel: Sofie De Caigny 0,2 VTE, Ellen Van Impe 0,1 VTE

OD 2.1 Platformfunctie

Actie 2.1.1: Platform collectiebeherende archiefinstellingen

Met de lancering van de nieuwe CVAa-website in 2013, en de integratie van de databank architectuurarchieven Vlaanderen, werden een eerste keer de belangrijkste collecties architectuurarchieven samen ontsloten. Het CVAa wil op dit elan verder werken en ook collecties van kleinere instellingen en van instellingen die nog niet aansloten, opnemen. Het CVAa blijft daarbij instaan voor de coördinatie van de invoer en het uniform verwerken van de gegevens in Odis. De partners behouden hun verantwoordelijkheid en auteurschap over de ter beschikking gestelde gegevens. Zo is er een permanent onderhoud en verbetering van een gezamenlijk portaal dat de zichtbaarheid van de sector verhoogt. Vooral het gegeven dat hiermee collecties die niet in een online toegankelijke databank zitten, publiek terugvindbaar worden, is een enorme verbetering van de ontsluiting van het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving.

Door de focus op vormgeving zullen met een aantal musea (zoals Design museum Gent, MIAT, KMKG) nieuwe samenwerkingen opgestart worden.

Daarnaast betreft het CVAa de collectiebeherende instellingen ook bij de projecten rond vormgeving en digitale architectuurarchieven, enerzijds voor feedback op het verloop en de resultaten van de projecten, anderzijds om aansluiting te vinden bij bestaande projecten binnen deze instellingen.

Resultaatsindicatoren:

- inhaalslag Odis: aandeel van de sector architectuur aanzienlijk vergroot in aantal records in Odis. Vooral de focus op vormgeving zal wezenlijk toenemen.

Actie 2.1.2: Platform bibliotheken

Sinds 2008 coördineert het CVAa het in kaart brengen van het precieze bezit van een aantal afgesloten architectuurtijdschriften bij architectuurbibliotheken. De dubbels worden geruild onder de actieve partners en de nieuwe aanwinsten worden ingevoerd in Antilope. Dit zorgt voor een betere online ontsluiting van deze tijdschriftencollecties. De haalbaarheidsstudie en geactualiseerd lastenboek, waaraan het CVAa in 2014 verder zal werken, bieden een perfecte opstap voor het zoeken naar middelen voor een digitaliseringsproject. Bij het schrijven van dit plan wordt gewacht op de resultaten van een aanvraag bij de Koning Boudewijn Stichting. De uitkomst zal bepalen of er in 2014 gestart kan worden met digitaliseren, of er verdere stappen moeten worden ondernomen om projectmiddelen te verwerven.

Resultaatsindicatoren:

- bijgewerkte aanwinsten van de architectuurbibliotheken
- bijkomende ruilrondes
- lastenboek digitalisering en financieel plan / digitalisering wordt geactualiseerd
- onderzoek naar financiële mogelijkheden voor digitalisering

Actie 2.1.3: Platform onderwijs/onderzoek

Het CVAa organiseert in 2014 een individueel contactmoment met elk van de onderzoeksgroepen architectuur(geschiedenis) in Vlaanderen om de resultaten van registratie- en ontsluitingsacties te

communiceren en in functie van inhoudelijke input van nieuwe onderzoeken die worden opgestart. Daarnaast wordt de publieke lancering van het portaal voor het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving binnen Odis ook expliciet toegespitst op de academische wereld.

Resultaatsindicatoren:

- overleg met alle onderwijsinstellingen voor overleg, wederzijdse doorstroming van kennis en brainstorm gezamenlijke projecten
- samenwerking rond studentenonderzoek van geschiedenisstudenten van de Universiteit Antwerpen op architectuur- en vormgevingsarchieven

Actie 2.1.4: Platform digitaal erfgoed

Het platform digitaal erfgoed speelt een belangrijke rol in enerzijds het geven van feedback op de resultaten van onderzoeken, maar ook op het bepalen van de volgende te nemen onderzoeksstappen. Ook in 2014 zal enerzijds het projectplan, en anderzijds de resultaten van het onderzoek uitgelicht onder actie 1.3.1 aan het platform worden voorgelegd. Tegelijkertijd willen we de CVAa-projecten rond digitaal erfgoed steeds ter bespreking voorleggen op het Platform Digitale Duurzaamheid. Daarnaast blijven we intensief samenwerken met experts in het veld, in hoofdzaak maar niet uitsluitend met PACKED.

Resultaatsindicatoren:

- actieve deelname aan het Platform Digitale Duurzaamheid
- voorstelling van projecten en onderzoeken van CVAa met betrekking tot digitaal erfgoed op dit Platform

OD 2.2 Adviesraad organiseren

Actie 2.2.1: Samenkomst adviesraad

De adviesraad CVAa komt samen om te reflecteren over de stand van zaken van de projecten, de platforms en toekomstige CVAa-projecten (op korte en lange termijn) in functie van de noden van het veld.

Resultaatsindicatoren:

- De adviesraad bestaat uit vertegenwoordiging van de verschillende netwerken en platforms.
- De adviesraad komt één keer samen.
- Er is minstens één internationale vertegenwoordiger in de adviesraad (zie ook actie 2.3.1)

OD 2.3 Internationaal netwerk opbouwen en internationale expertise-uitwisseling

Actie 2.3.1: Internationale verankering netwerk

Het CVAa is vertegenwoordigd in de internationale erfgoedgemeenschap van het ontwerp van de omgeving.

Resultaatsindicatoren:

- CVAa is lid van ICA/international Council of Archives (Section Architectural Records), EAHN (European Architectural History Network), SAH (Society of Architectural Historians), Docomomo, ICAM (International Confederation of Architectural Museums).

Actie 2.3.2: Actieve verantwoordelijkheid opnemen in internationale netwerken

Het CVAa neemt een actieve rol op in bepaalde internationale netwerken.

Resultaatsindicatoren:

- Er is een internationale vertegenwoordiger in de adviesraad (zie ook Actie 2.2.1).
- Het CVAa zet in op het up to date houden van haar Engelstalige website (zie ook Actie 2.4.1).
- Het CVAa verzorgt de invoer voor België/Vlaanderen voor de website en nieuwsbrief van EAHN.

- Het CVAa stuurt abstracts in voor fora als EAHN congres of ICAM om zo de Vlaams/Belgische context en problematiek kenbaar te maken en internationale uitwisseling te bevorderen.

Actie 2.3.3: Betrokkenheid stimuleren van cultureel-erfgoedgemeenschappen bij internationaal netwerk

Via de nieuwsbrief van het VAI en de CVAa-website communiceert het CVAa breed naar de verschillende erfgoedgemeenschappen. Daarnaast vormen ook de verschillende platforms en de adviesraad momenten om de erfgoedgemeenschappen te betrekken op de internationale netwerken. Het CVAa moedigt partners aan om actief deel te nemen aan de internationale netwerken.

Resultaatsindicatoren:

- nieuwsberichten over internationale netwerken in VAI-nieuwsbrief
- berichten op website van CVAa en VAI over internationale netwerken
- communicatie over internationale netwerken in platforms en adviesraad
- aanmoedigingen aan specifieke partners om actief deel te nemen aan activiteiten van internationale netwerken

Actie 2.3.4: Aanleveren informatie EAHN

Het CVAa blijft in 2014 het aanspreekpunt voor EAHN (European Architectural History Network) in Vlaanderen.

Resultaatsindicatoren:

- Het CVAa verzamelt alle relevante informatie over studiedagen en publicaties die in Vlaanderen doorgaan, communiceert dit op zijn website en levert die aan EAHN.

SD 3 Toekomstscenario

Inzet personeel: Sofie De Caigny 0,15 VTE, Ellen Van Impe 0,1 VTE, Wim Lowet 0,1 VTE

Inzet werkmiddelen: 3.000 € (A.14.OVER, A.14.DEPO, A.14.VLIEG)

OD 3.1 Acquisitieprofiel uitwerken

Actie 3.1.1: Acquisitieprofiel uittekenen voor het cultureel erfgoed van vormgeving

Het CVAa zet in 2013 en 2014 in op het cultureel erfgoed van na oorlogse vormgeving. Het acquisitieprofiel richt zich naar deze deelsector van het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving. Er wordt een eerste landschapstekening van dit veld gemaakt, met zowel een overzicht van de actoren die erfgoed aanmaakten (archiefvormers) als van het cultureel erfgoed dat zich reeds in publiek toegankelijke bewaarinstellingen bevindt. Op basis van deze gegevens kan een doordacht acquisitieplan opgesteld worden, zie Actie 1.1.1

Voor dit cruciale werk wordt intensief samengewerkt met Design Vlaanderen, het Design museum Gent, het Architectuurarchief van de Provincie Antwerpen, de UGent, Luca School of Arts – KU Leuven, de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis en de Universiteit Antwerpen.

Resultaatsindicatoren:

- neerslag van gesprekken met protagonisten en experts
- eerste overzicht van waar vormgevingserfgoed in Vlaamse en Belgische collecties wordt bewaard
- overzicht van belangwekkende cultureel erfgoedcollecties die te verwerven zijn als *work in progress*. Eindresultaat wordt eind 2014 opgeleverd in de vorm van een rapport.

OD 3.2 Prospectie en overdrachten

Actie 3.2.1: Overdrachten

In 2014 gaat het CVAa zowel actief als op verzoek van archiefvormers of erfgenamen op prospectiebezoek om de omvang, de staat en de inhoud van het archief goed te kunnen inschatten. Vervolgens wordt, in overleg met de archiefvormer, gezocht naar een definitieve bestemming, bij voorkeur een publieke bewaarinstelling. In 2014 ligt de focus op cultureel erfgoed van vormgeving, zie Actie 1.1.1 en Actie 3.1.1

Resultaatsindicatoren:

- Er wordt een aantal private cultureel-erfgoedgehelen naar publiek toegankelijke instellingen overgedragen.
- De overdrachten worden geregistreerd in Odis (en Archiefbank Vlaanderen)

OD 3.3 Samenwerking APA (Architectuurarchief Provincie Antwerpen)

Actie 3.3.1: Overleg met APA

Het overleg tussen APA en CVAa kreeg in 2013 een nieuwe wending aangezien zowel Joke Bungeneers (diensthoofd erfgoed provincie Antwerpen) als Christoph Grafe (directeur VAI) mee aan de gesprekken deelnemen vanaf midden 2013. In 2014 wordt verder gewerkt aan het Architectuurnetwerk Antwerpen als digitaal portaal, en aan gemeenschappelijke projecten. De beslissing van de Vlaamse Regering over de Vlaamse indeling van het APA zal cruciaal zijn voor het verloop van de gesprekken.

Resultaatsindicatoren:

- organisatie van overlegmomenten tussen CVAa en APA
- concrete samenwerking en gezamenlijke communicatie
- invulling geven aan Architectuurnetwerk Antwerpen in projecten

OD 3.4 Depotproblematiek: zoektocht naar een duurzame oplossing

Aangezien er geen centraal depot is voor architectuurarchieven in Vlaanderen, zoekt het CVAa steeds naar de beste ad hoc oplossing bij concrete overdrachten. Het streeft daarbij naar duurzame samenwerkingen met verschillende depots, verspreid over Vlaanderen, om zoveel mogelijk thematische en regionale concentraties te bewerkstelligen. Toch is het niet steeds mogelijk op de vaak urgente vragen van archiefvormers onmiddellijk een antwoord te bieden. Daarom zoekt het CVAa verder naar duurzame oplossing in dit verband.

Actie 3.4.1: Duurzame samenwerking met diverse bewaarinstellingen

Bij archiefoverdrachten streeft het CVAa zoveel mogelijk naar de vorming van thematische en/of regionale concentraties van cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving. Dit bewerkstelligt een grotere toegankelijkheid en een grotere expertise op het terrein. Hiertoe werkt het CVAa samen met diverse bewaarinstellingen. Volgende bewaarinstellingen hebben in het verleden architectuurarchieven opgenomen en zijn dus eerste aanspreekpunt in het kader van de concentratievorming binnen de bewaarinstellingen: het Provinciaal Archief West-Vlaanderen, het Stadsarchief Gent/De Zwarte Doos, het Algemeen Rijksarchief en de Rijksarchieven in de Provinciën, het KADOC-KU Leuven, het Architectuurarchief van de Provincie Antwerpen (APA).

Resultaatsindicatoren:

- Het CVAa werkt met diverse instellingen samen in functie van overdrachten.
- Het CVAa bewerkstelligt regionale concentraties van bewaard cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving.
- Het platform collectiebeherende archiefinstellingen komt samen.

Actie 3.4.2: Nooddepot

Het CVAa dient naar een nooddepot voor objecten te zoeken gezien de verbreding van zijn werking van archieven naar cultureel erfgoed. Daarnaast is er een groeiende nood aan een onderdak voor maquettes, met name van de architectenbureaus die de voorbije 20 jaar opgang maakten in Vlaanderen. Het depot van APA komt hiervoor niet in aanmerking, zeker niet op korte termijn wegens de aanwezigheid van het provinciearchief in de depot. Ook op lange termijn zijn de depots van APA niet geschikt om alle vragen waarmee het CVAa wordt geconfronteerd, op te vangen.

Resultaatsindicatoren:

- CVAa knoopt gesprekken aan met diverse actoren, waaronder de provincie als de stad Antwerpen, op zoek naar een tijdelijk depot dat vooral de grote collecties maquettes van de architectuurproductie van de voorbije 20 jaar kan opvangen.

SD 4 Bewustzijn vergroten voor het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving

Inzet personeel: Sofie De Caigny 0,15 VTE, Ellen Van Impe 0,15 VTE, Wim Lowet 0,1 VTE

Inzet werkmiddelen: 12.300 € (A.14.SITE, A.14.PUWE)

OD 4.1 Erfgoedvormers en erfgenamen bewust maken**Actie 4.1.1: Erfgoedvormers en hun erfgenamen van vormgevingserfgoed**

Via diverse fora (o.a. Design Vlaanderen, Design museum Gent, Design Platform Limburg, nieuwsbrieven en websites VAI en CVAa, ...) worden vormgevers en hun erfgenamen aangesproken op het belang van hun erfgoed. Daarnaast worden de protagonisten in dit veld actief benaderd, zie Actie 1.1.1 en Actie 3.1.1

Resultaatsindicatoren:

- aanwezigheid op fora van vormgevers i.f.v. responsabilisering rond het cultureel erfgoed
- directe communicatie met protagonisten over hun cultureel erfgoed

Actie 4.1.2: Studiedag vormgevingserfgoed (werktitel)

De studiedag over vormgevingserfgoed wordt in samenwerking met Design Vlaanderen georganiseerd, omdat zo de archiefvormers rechtstreeks worden aangesproken.

Resultaatsindicatoren:

- Cultureel-erfgoedvormers vertellen vanuit de ontwerppraktijk over de wijze waarop ze met hun archief omgaan op de studiedag
- Cultureel-erfgoedbeheerders en cultureel-erfgoedvormers gaan een dialoog aan op de studiedag
- Er worden enkele belangrijke stappen voor de toekomst van het vormgevingserfgoed geformuleerd

OD 4.2 Niet in architectuur- of vormgevingserfgoed gespecialiseerde bewaarinstellingen bewustmaken van het belang van het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving**Actie 4.2.1: Samenwerken met niet in architectuur- of vormgevingserfgoed gespecialiseerde collectiebeherende archiefinstellingen**

Het CVAa werkt samen met het Algemeen Rijksarchief, stadsarchieven, (lokale) musea en andere erfgoedactoren in Vlaanderen, Brussel en ruimer België en tracht met hen concrete afspraken te maken rond hun verantwoordelijkheid in het bewaren van het cultureel erfgoed van het ontwerp van de

omgeving, zie 3.4.1. Het CVAa volgt het IDO (Interprovinciaal Depot Overleg) op, evenals de ontwikkelingen van de verschillende provinciale erfgoeddepots.

Resultaatsindicatoren:

- CVAa onderhoudt nauwe banden met diverse stadsarchieven, Heemkunde Vlaanderen, Erfgoedcellen, Provinciale depotconsulenten en musea.
- De verschillende bewaarinstellingen nemen deel aan het platform collectiebeherende archiefinstellingen.
- CVAa is op de hoogte van de ontwikkelingen van IDO.
- De provinciale erfgoeddepots weten dat het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving belangrijk is. Zij hebben een duidelijk beeld van wat dit is en wat dit naar erfgoedzorg voor hen kan betekenen.
- De klemtoon op vormgeving zal andersoortig cultureel erfgoed in het vizier van het CVAa brengen dan architectenarchieven, met een andersoortige inhoudelijke samenstelling (meer materiaalstalen, studies, prototypes, maquettes, ...). Hierdoor zal een grotere nadruk op objecten te komen liggen dan tot nog toe het geval was in de werking van het CVAa.

Actie 4.2.2: Studiedag vormgevingserfgoed (werktitel)

Veel collectiebeherende archiefinstellingen zijn niet uitgerust om diverse soorten objecten te bewaren. Dit maakt vormgevings- en architectuurarchieven kwetsbaar in een land waar er geen centrale bewaarinstelling is voor dit cultureel erfgoed. Er is nood aan sensibilisering bij de collectiebeherende instellingen over de intrinsieke waarde van dit cultureel erfgoed, en over het onderzoekspotentieel. Via de studiedag willen we dit nogmaals onder de aandacht brengen, zie Actie 4.2.1.

Actie 4.2.3: Aanwezigheid op overlegmomenten van de cultureel-erfgoedsector

CVAa neemt deel aan verschillende overlegstructuren met diverse actoren uit de cultureel-erfgoedsector. Op die manier houdt het voeling met het Vlaamse cultureel-erfgoedbeleid en -veld, maar kan het ook andere professionele cultureel-erfgoedwerkers sensibiliseren voor het belang en de noden van het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving.

Resultaatsindicatoren:

- Deelname aan diverse overlegstructuren
- Aanwezigheid op sectorbrede studiedagen en manifestaties
- Constructieve en proactieve bijdragen leveren aan sector en beleid

OD 4.3 Publieksprojecten uitwerken in functie van brede sensibilisering

Actie 4.3.1: Architectuur/Gent op schaal - STAM Gent

In het najaar 2014 opent in het STAM een tentoonstelling over schaalmodellen, in eerste instantie van en over de stad Gent, maar ook met een ruimere blik op de waarde van maquettes als cultureel erfgoed. CVAa werkt hiervoor nauw samen met STAM, maakt deel uit van de stuurgroep, en brengt internationale experts en literatuur aan.

Resultaatsindicatoren:

- Deelname en input geven stuurgroep
- Communicatie naar doelgroepen architectuur en vormgeving

Actie 4.3.2: Erfgoeddag – grenzeloos (werktitel)

Het CVAa neemt deel aan de Erfgoeddag 2014 die het thema 'Grenzeloos' centraal stelt. Er worden momenteel gesprekken gevoerd met het Universiteitsarchief Leuven om het thema van de wereldtentoonstelling te bespelen aan de hand van een tentoonstelling met stukken uit het Verwilghenarchief en het Fonds Wereldtentoonstellingen van het Universiteitsarchief.

Resultaatsindicatoren:

- Tentoonstelling
- Publiekwerking met lezing en rondleidingen

Actie 4.3.3: Studiedag vormgevingserfgoed

Zie Actie 4.1.2, 4.2.2

Actie 4.3.4: Opstart nieuwe boekserie i.s.m. VAI

Samen met het VAI zet het CVAa een nieuwe reeks op die inspeelt op een grote behoefte bij architectuurcritici, -onderzoekers en -geïnteresseerden. Onderzoek van het VAI leerde dat er een tekort is aan professionele uitgevers die architectuurboeken snel en gericht kunnen produceren en in de markt zetten. Het VAI en CVAa willen met de serie de mogelijkheid creëren om aan deze behoefte te voldoen.

Resultaatsindicatoren:

- Bekendmaken van de reeks bij professionele spelers, en de Beoordelingscommissie Architectuur en Vormgeving
- Evalueren van mogelijke voorstellen
- Zoeken naar externe financiering en begeleiden van auteurs bij het zoeken naar externe financiering

Actie 4.3.5: Sensibiliseren rond digitaal erfgoed

De resultaten van het onderzoek, beschreven onder Actie 1.3.1 worden breed gecommuniceerd zodat de kennis zo ruim mogelijk wordt verspreid.

Resultaatsindicatoren:

- Opname onderzoek als case in CEST
- Bekendmaking onderzoeksresultaten bij cultureel-erfgoedsector
- Bekendmaking onderzoeksresultaten bij architecten

Actie 4.3.6: The Hungry City – MAS Antwerpen

Het CVAa werkt als lid van de expertengroep mee aan de herinrichting van de 5de verdieping van het MAS. Het thema is The Hungry City, en wil ingaan op de wijze waarop voeding (productie, consumptie, distributie en afval) de morfologie, materiële cultuur en gewoonten van een stad bepaalt.

Resultaatsindicatoren:

- Aanwezigheid op expertmeetings
- Geven van inhoudelijke input en feedback aan de onderzoekscoördinator van het MAS

Actie 4.3.7: Leeszaal Kunstcampus

De AP Hogeschool Antwerpen, afdeling Koninklijk Conservatorium, deSingel en het VAI hebben een samenwerking rond de leeszaal van de kunstencampus opgezet die de architectuurbibliotheek van het VAI publiek toegankelijk maakt. Het CVAa volgt dit project op door publiekswerking rond het documentair erfgoed van architectuur op te zetten binnen het kader van de Leeszaal Kunstcampus.

Resultaatsindicatoren:

- Invoer van boeken van het VAI in Anet
- Toegankelijkheid van de collectie via de Leeszaal Kunstcampus
- Tijdelijke kleine (erfgoed)tentoonstellingen in de vitrine boven de lockers opzetten rond actuele thema's en projecten
- In het 'evenementenrek' wordt achtergrondliteratuur bij actuele thema's en projecten aangeboden aan het publiek

Actie 4.3.8: Geïntegreerd project vormgeving

In het kader van het geïntegreerde project over vormgeving worden verschillende publieksactiviteiten voorbereid, zie SD 5.

Actie 4.3.9: Geïntegreerd project bouwbedrijf

In het kader van het geïntegreerde project over het bouwbedrijf zullen verschillende publieksactiviteiten plaatsvinden in 2015 en 2016. Voor dit project worden de eerste voorbereidingen getroffen in 2014, zie SD 5.

OD 4.4 Website als duurzaam communicatiemiddel**Actie 4.4.1: Onderhoud www.cvaa.be en doorgeven van informatie aan en over de cultureel erfgoedgemeenschap**

In 2013 lanceerde CVAa een nieuwe website. Deze website wordt wekelijks, zo niet dagelijks, geactualiseerd. De website fungeert als platform en communicatiemiddel met en voor de verschillende cultureel erfgoedgemeenschappen.

Zoals afgesproken in de beheersovereenkomst wordt bij de ontwikkeling van de website rekening gehouden met het behalen van het AnySurfer label.

Resultaatsindicatoren:

- Het CVAa onderhoudt zijn website die voldoet aan het AnySurfer label.
- Het CVAa verzamelt alle relevante informatie over studiedagen en publicaties en communiceert deze via de nieuwsbrief van het VAI.
- Het CVAa kondigt op zijn website belangwekkende ontwikkelingen aan in het internationale veld van de architectuurarchieven.
- Leden van de platforms van het CVAa hebben toegang tot niet-publieke pagina's van www.cvaa.be zodat de communicatie tussen de leden van de platforms vereenvoudigd wordt.

SD 5 Geïntegreerde projecten**OD 5.1 Vormgevingserfgoed in Vlaanderen vanaf 1964**

Inzet personeel: zie vooral prospectie, overdrachten, registratie en acquisitieprofiel. Verder bijkomende inzet personeel: Sofie De Caigny 0,15 VTE, Ellen Van Impe 0,15 VTE, Wim Lowet 0,15 VTE, Eva Van Regenmortel 0,2 VTE

Inzet werkmiddelen: 21.500 € (A.14. VORM)

Het geïntegreerd project vertrekt van twee vaststellingen:

1) Met uitzondering van het project Designarchief Vlaanderen, dat liep van 2003 tot 2006, is er in Vlaanderen nog geen structurele poging ondernomen om het vormgevingserfgoed, en met name de vormgevingsarchieven, op een systematische manier in kaart te brengen en te analyseren wat de noden zijn naar erfgoedzorg. Dit project wil daaraan verhelpen, en wil via een aantal publieksmomenten zowel het gespecialiseerde vakpubliek als het brede publiek betrekken op dit erfgoed.

2) Vormgeving en (lokaal) vakmanschap zijn belangrijke aspecten in de kwaliteit van hedendaagse architectuur in Vlaanderen. Daarbij stimuleren ze niet alleen lokaal ondernemerschap, duurzaamheid en kennisoverdracht, ze bieden ook een antwoord op groeiende problemen die te maken hebben met globalisering van het bouwbedrijf en de productie van gebruiksvoorwerpen.

Met bovenstaande vaststellingen én met de publicaties van Richard Sennett in het achterhoofd (*The Craftman* en *Together*), willen VAI en CVAa de krachten bundelen met internationale onderzoeks- en culturele instellingen om een project op te starten en uit te voeren dat inzet op vragen als de wijze waarop vakmanschap onderwezen wordt, wat de sociale en maatschappelijke potentie van vakmanschap is, wat de relatie met onderwijs in vormgeving is, hoe de relatie tot architectuur en het bouwbedrijf is, hoe traditionele ambachten hedendaagse betekenissen kunnen hebben, ... Het CVAa brengt daarbij de resultaten van het archief- en erfgoedonderzoek van het vormgevingserfgoed in, het VAI maakt de link met de actuele betekenis van vakwerk.

Resultaatsindicatoren:

- Samenwerking met cultureel-erfgoedzorgers (Design museum Gent, Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis, APA, KADOC, tapis plein VZW, Etwie VZW, ...), actoren in de vormgeving (Design Platform Vlaanderen, Design Platform Limburg, Design Vlaanderen, Interieur,...) en met private beheerders van cultureel-erfgoedgehelen (erfgoedvormers en hun erfgenamen, ...) leidt tot een breed bewustzijn in de intermediaire sector die afstraalt naar de vormgevingssector.
- Studiedag
- Archieftentoonstelling
- Valorisatie van het cultureel-erfgoedonderzoek naar vormgevingserfgoed, in de vorm van een studiedag, rapport met beleidsaanbevelingen, ontsluiting van het cultureel-erfgoed
- Valorisatie van het cultureel-erfgoedonderzoek naar vormgevingserfgoed in een breed internationaal onderzoek, in samenwerking met VAI
- Valorisatie van het cultureel-erfgoedonderzoek naar vormgevingserfgoed in een publieksproject, in samenwerking met VAI
- Aanvraag van een internationaal project samen met diverse internationale partners in het Europees programma 'Creatief Europa'

Actie 5.1.1: Bronnenonderzoek en ontsluiting

Binnen het kader van de verbreding van architectuur naar het ontwerp van de omgeving brengt het CVAa het vormgevingserfgoed in kaart. Het wil daarbij prospecteren welke waardevolle cultureel-erfgoedgehelen zich nog bij welke vormgevers en bedrijven bevinden, wat we kunnen registreren en wat overgedragen kan worden naar publiek toegankelijke bewaarinstellingen (zie Actie 3.2.1). Het archief van Design Vlaanderen (van 1991-2004: Dienst Kunstambacht van het VIZO) vormt een belangrijke kapstok voor dit bronnenonderzoek. In nauwe samenwerking met Design Vlaanderen, werd het archief van deze overheidsdienst in kaart gebracht en een archiefschema voor opgemaakt, om er vervolgens selecties van vormgevers uit te halen waarvan het archief actief wordt opgespoord.

Zie Actie 1.1.1 en 1.1.2

Resultaatsindicatoren:

- fiches over vormgevers en hun erfgoed ingevoerd in Odis
- archiefschema archief Design Vlaanderen
- veldanalyse aangevat en eerste resultaten, gepresenteerd in rapport met beleidsaanbevelingen
- overleg met diverse onderzoekers en docenten
- overleg, prospectie en samenwerking met diverse collectiebeherende instellingen op het vlak van vormgeving

Actie 5.1.2: Publiekswerking

Het CVAa wil zowel het recente onderzoek, zijn eigen veldwerk naar vormgevingserfgoed en de registratie ervan, als het onderzoek naar de hedendaagse ambachtelijke dimensie in (architecturale) vormgeving valoriseren in een groot publieksproject. Het project zal tevens een aanleiding zijn om de diverse spelers in het cultureel-erfgoedveld van vormgeving nauwer te laten samenwerken (we

denken aan musea, provinciale erfgoeddepots, archiefinstellingen) en de inspanningen van deze spelers eveneens te valoriseren.

Internationaal onderzoek in samenwerking met het VAI initiëren en voeren, in functie van valorisatie van archiefonderzoek en actualisatie van de betekenis van vormgevingserfgoed.

Resultaatsindicatoren:

- studiedag met resultaten van het bronnenonderzoek in functie van sensibilisering
- archieftentoonstelling
- overleg met diverse onderzoekers en docenten
- onderzoek en voorbereiding van de financiering van het publieksproject voor presentatie in 2015

SD 6 Duurzaamheid en maatschappelijke en culturele diversiteit

Inzet personeel: deze SD loopt doorheen alle andere projecten, het is een permanent aandachtspunt voor de medewerkers van het CVAa.

OD 6.1 Maatschappelijke en culturele diversiteit

Actie 6.1.1: Personeelsleden en bestuurders met een etnisch cultureel diverse achtergrond

1 van de 8 bestuurders van het CVAa heeft een etnisch cultureel diverse achtergrond. De genderverdeling is gelijk (1/2). Het CVAa engageert zich om, wanneer zich vacatures stellen in 2014, speciale aandacht te hebben voor het aantrekken van personen met een etnisch cultureel diverse achtergrond.

Resultaatsindicatoren:

- bij mogelijke aanwervingen wordt speciale aandacht besteed (vb. bij bekendmaking van vacature) aan personen met een etnisch cultureel diverse achtergrond.
- bij mogelijke wissels van bestuursleden zal er aandacht zijn voor personen met een etnisch cultureel diverse achtergrond, evenals voor een evenwichtige genderverhouding in de bestuursorganen van de vzw VAI.

Actie 6.1.2: Armoede bestrijden door participatie

Het is een bewuste politiek van het CVAa om zijn publieksactiviteiten gratis toegankelijk te maken, zodat dit geen drempel vormt voor participatie. Het CVAa biedt steeds een neerslag van zijn activiteiten en van zijn publicaties gratis aan op zijn website of die van het VAI. Daarnaast zal het CVAa extra aandacht besteden bij de communicatie rond zijn publieksactiviteiten om minder bemiddelde doelgroepen en personen in armoede te bereiken.

OD 6.2 Aandacht voor duurzaamheid

Inzet personeel: deze SD loopt doorheen alle andere projecten, het is een permanent aandachtspunt voor de medewerkers van het CVAa. Daarnaast is Wim Lowet verantwoordelijk voor het duurzaam kennisbeheer, inzet: Wim Lowet 0,05 VTE

Actie 6.2.1: Medewerkers verplaatsen zich zo ecologisch verantwoord mogelijk

Het CVAa wil zo veel mogelijk de ecologische impact van de werking te beperken. Alle medewerkers komen met het openbaar vervoer of de fiets naar het werk. Voor werkverplaatsingen wordt zoveel mogelijk gebruik te maken van het openbaar vervoer en de fiets. Indien dit niet mogelijk is, stimuleert het CVAa autodelen. Aangezien de CVAa-medewerkers geen eigen auto hebben, nam VAI VZW een abonnement op autodelen Cambio om de ecologische afdruk van de organisatie zo klein mogelijk te houden.

Resultaatsindicatoren:

- Fiets en openbaar vervoer zijn voor de medewerkers van het CVAa de meest voorkomende manieren om zich te verplaatsen.
- Indien het niet anders kan, wordt een auto gebruikt via het systeem van autodelen Cambio.

Actie 6.2.2: Kennismanagement gebeurt zo duurzaam mogelijk

Kennis die bij de medewerkers aanwezig is wordt duurzaam vastgelegd voor intern en extern gebruik. Om kennis te delen tussen de werknemers en om nieuwe werknemers snel praktische informatie aan te reiken is er een *survivalkit* opgemaakt. Alle praktische informatie over procedures, office management of waar bepaalde informatie kan gevonden worden, wordt hierin opgenomen en bijgehouden. Het is een handige gids die de kennis van de verschillende medewerkers bundelt. De implementatie van het nieuwe CRM-systeem (oktober 2013) zorgt ervoor dat ook kennis over contacten met individuen en organisaties beter gedeeld kan worden tussen de werknemers.

Voor duurzame kennisdeling met externen wordt vooral gebruik gemaakt van de website, waar ook resultaten van projecten worden gedeeld, rapporten online worden gepubliceerd en informatie wordt verwerkt in online toegankelijke databanken (Odis en Archiefbank).

Het digitale erfgoed van het CVAa, waaronder digitale opnames van archiefstukken, worden op externe servers geback-uped. In het najaar 2013 deed Wim Lowet een onderzoek naar een gunstige formule die duurzaam kennisbeheer garandeert. Hij werd hiervoor bijgestaan door medewerkers van Packed VZW. Bij het opstarten van nieuwe interne en externe projecten die met digitaal kennisbeheer te maken hebben, of bij het verlenen van advies, worden de richtlijnen en adviezen van het project CEST geraadpleegd.

Resultaatsindicatoren:

- *Survivalkit* als duurzaam intern kennisbeheer wordt voortdurend actueel gehouden.
- Nieuw CRM-systeem wordt samen met VAI onderhouden.
- CEST wordt bij elk project geraadpleegd.

Actie 6.2.3: Open Cultuur Data

Het CVAa volgt de ontwikkelingen binnen de culturele erfgoedwereld op de voet. Eén van deze ontwikkelingen is het vrijgeven van digitale datasets onder een open licentie om op die manier ontsluiting, hergebruik en uitwisseling van de data te stimuleren. Het vrijgeven van datasets is ook belangrijk voor het slagen van het Europeana-project. Om in Vlaanderen een dynamiek te creëren rond open data in de culturele sector startte PACKED vzw het project opencultuurdata.be. Culturele erfgoedinstellingen worden hierbij aangemoedigd hun datasets onder een Creative Commons licentie vrij te geven. Het CVAa en VAI gaven reeds diverse data vrij onder deze licentie, en stimuleren anderen om dat eveneens te doen.

OD 6.3 Website (AnySurfer)

Zie actie 4.4.1 en 4.4.2